

Nro: 46.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Kedden December 6-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' hosszasan tartott szép és meleg őszi időjárását, nyoltz vagy több napokkal ennekelőtte, hideg, szel, komor, nedves és havas idő váltotta fel, a' Duna vize, melly a' hosszas szárazság miatt nagyon le apádt, ismét meg nevedett annyira, hogy azon a' leg terhesebb bajók is könnyen járhatnak le és felfelé. A' Bécs körül lévő patakokban is, mellyek ellen a' mólnárok már panaszkodni kezdettek, s arra való nézve a' lisztnék az árrát is nagyon fel emelték, bövséges viz foly, de a' liszt arra nem tsak alább nem szállott, hanem még fellyebb ment.

A' múlt November 12-ik napján Ádelsheimi Baró Staa der J ó s e f, Cs. Kir. fegyvertármester, a' Maria Terézia vitézi Rendjének Commendatorja, és egy gyalog Regimentnek tulajdonosa, itt életének 71-ik esztendejében meg halálozott, és rangjához il-
lő katona halotti pompával el is temettetett. — Ez az érdemekkel tündöklő régi familiából származott, és a' fegyverben meg öszült vitéz férfiú 15 esztendőskorában állott a' Cs. Kir. hadi szolgálatba, és miután feltiszti hivatalban a' hét esztendőskig tartott hadakozást ki szolgált volna, 1777-ik esztendőben Obersterségre, 1784-ben Generál Majorrá, 1790-ikben Feld Marschal Lajtnantságra, végre 1801-ikben Fegyver Tármesterségre emeltetett. 55 esztendőskig tartott kiv hadi szolgálatja után, 1804-ik esztendőben nyugalomra bocsátott, mellyben leg nagyobb gyönyörűségere szolgált a' felebaráti szeretetnek gyakorlása, és a' szükölködő szegényekkel való jótétel.

Egy ide való betsülletes ifjú Görög Kereskedő, kinek 600 mázsa gyapotja volt, midőn annak az ár-
ra, mázsájának 295 forintról 280-ra alább szállott volna egy kevés időre, tanácsosabbnak tartotta azt el adni, mint a' miként ő gondolkozott vala, annál is több kárt vallani. — Azonközben Helvéczsiából, Frantzia Országból, és másuttan is sok külföldi Kereskedők jövének ide a' gyapotvétel végett, annak mázsájának az ár, papiros pénzben 550 forintra emelkedett fel, mellyenn az ifjú Görög kereskedő meg búsulván, nagy bánatba esett, sőt végtére elmejebe is megháborodott. De ezen ő szerentsétlenségének sokkal nagyobb oka volt még az, hogy az ő édes atya maga dolgaiban innen Ó Orsovába, onnan pe-

dig Török Országban lévő 90 ezrtendős édes anyjának látogatására, kinek halálos betegségeről tudósítást vett, utazott, a' hova minekelőtte ki indúlt volna Ó Orsovában testamentomot tett, 's azt fiának meg küldötte, mellynek vételén még nagyobb bánatba és nyavalyába esett az ifjú Görög Kerekedő. Néhány nyavalyájának orvoslására öszve gyült ide való nevezetesebb Doctorok azt javaslották, hogy leghathatósabb gyógyító szer leszen édes attyának haza jövétele, mellyre nézve a' betegnek egy jó barátia tsupán rajta való szánakozásból mindjárt útnak indúlt, a' beteg édes attyát Török Országba felkeresce, haza hozta, kinek szemlelésén az ifjú meg örülvén terhes nyavalyájából lassanként egészen ki gyógyúit. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Magyar Ország.

A' Ludovicea nemzeti katona Akadémiának fő gondviselője, Magyar Ország fizesített Nádorispanya Jósef Cs. Kir. Fő Herczeg, a' múlt Novemb. 18-ik napján Vácra utazván, a' vele volt fő építő mesterrel Heppé Urral együtt a' Váci Therezianum-épületjét, mellyet kegyelmesen uralkodó Fel-séges Urunk a' nevezett katona Akadémiának ajándékozni méltóztatott, meg szemlélte, annak minden szobáit, udvarát bé járta, meg vizsgálta, 's azután mintegy két óra tájban a' Püspöki rezidentziába, a' hova szállott volt ismet vissza ment, és mostani Váci Püspök Méltos. Kamanházy László Ur Eő Nagysága által Kir. vérből való származásához illendőképen meg vendégeltetvén, még azon a' napon visszament Budára. — Eddig is nem utolsó helyet érdemlett Vác város a' Országunk nevezetesebb vá-

rosi közt, mind annak régiségére és kies fekvésére, mind a' Püspöki rezidentzára, mind annak népes piatzára nézve. Néhány hazai Historicusok szerint I. Gajza Magyar Király építette azt 1076-ik esztendőben azon a' helyen, a' mellyen Salamon Királyon győzedelmet vett; Róka Kánonok ellenben a' 955-ik esztendőre határozta meg annak építését. — Ennek a' városnak hajdani díszét, szerentséjét és sizerentsétlenséget itt előszámlálni nem tzelom; elég az ahhoz, hogy a' Ludovicea Akadémiának felállítására olly díszet hirt és nevéet ad ennek a' városnak, a' millyennel soha sem birt ennekelőtte, és nemtsak magok a' Váczi lakosok, hanem a' körül belől fekvő helységek is nagy hafznot fagnak ezen katoná nevelő háznak felállításából venni.

A' Császár Huszár Regimentjebéli tiszti Kar ennek a' Katona Akademiának felállítására 1200 forintot ajánlott 's adott, mellyet Generálisimus Károly Cs. 's Kir. Fő Herczeg által Nádor Ispány Eö Kir. Fő Herczegsége kezébe szolgáltattott.

Frantzia Birodalom.

A' Portugalliából igen betsülletes Capitulatio mellett hazajába botsattatott Fr. hadi nép a' Rochellei kikötőhelyben ki szállván, egy kevés pihenése után híres Vezérjek az Abrantesi Herczeg kormánya alatt Spanyol Országba indúlt. — A' Frantzia Császári testörző sereg 4000 granatirosokkal, és ugyan annyi musquetirosokkal öregbitetni, 's mind öszve 22000 főre fog tétetődni. — Egy esztendőtol fogva a' Frantzia Országi hadi kikötőhelyekben 12 linea hajók, 's annyi fregatok készitettek ki, 25 más linea hajók és 20 fregatok vannak munkában. — A'

Spezziai kikötőhely, Génua szomszédtságában erősségére nézve már is a' Tuloni kikötőhellyel vetélkedik — A' közép és Adriaticum tenger partjainak Olasz és Frantzia Országban való egyesítetések a' Fr. Birodalomhoz tartozó hadi kikötőhelyeknek elegendő eleséget, fát, és matrózokat szerez. — — Valencze, Ankona, Napoly, Hollandia és Olasz Ország mozgásban vannak. —

A' jövő Januarius 14 és 15-ik napjain leszzen elszendje, olly rendkívül való módon fel duzzadt a' Skaldiai Ofztályban (a' vólt Catholicum Belgionban) a' tenger özöne, a' millyen 1553-ik elszendőtől fogva nem vólt, melly nemcsak azon tartománynak nagy részét bé borította, hanem a' mi keservebb vólt 16000 hold szántóföldet egészen el nyelt, vagy inkább el süllyesztett — Erre nézve az a' planum tétetődött a' törvénytévő Tanátsnak egyik gyűlésében mostanában, hogy azokat a' lakosokat, a' kik azon nagy özön miatt leg többet szenvedtek, a' köz kintsárból segiteni kellene, hogy annál fogva, az akkor el romlott tengeri töltéseknek meg újítására alkalmasakká tetettefsenek.

Nanciban, a' vólt Lotharingiai herczegségnek fő városában 300 hadi tizt, és 1445 köz ember van hadi fogságban a' Prussziai Armádiától. Ezek közzül azok, a' kik a' Tilsiti békeségben el vétett Prussziai tartományokban születettek, már néhány hólnapokkal ennekelötte szabadon botsátattak.

A' Párisban lévő Persiai követ Asker-Khan a' múlt November 2-ik hetében, az oda való Csász. képes száiát, a' mellyben a' Császári familiának, a' nevezetesebb Marsaloknak és Generálisoknak képeik vannak, meg látogatván, nagy meg elégedést muta-

tott. Sokszor a' velek való beszéllésre is fel nyitotta a' száját, nagy egyenlőséget találván az eleven és néma képek közt. — Generál Sabigni, a' ki a' Francia Csász. testörző seregnek egy részét comandirozza, St. Germaini herczeggé tetetődött.

Minekutánna az Anglus kereskedő hajók előtt a' száraz Európának minden kikötőhelyei bé záratattak, és minden N. Britanniai kéz mivek és napkeleti s napnyugoti termések azokból ki záratattak volna, a' kaffé, nádméz, china, indigo 's több e'féle Indiai termések helyett másféle surrogatumoknak keresésekben fáradoztak az Európai Tudósok. Találtak is némellyeket, de koránt sem ollyakat, mint a' millyenek az Indiában termettek. — Az Indigo helyett, mellyből a' leg szebb setét kék festék készittetik, Lipsiában és Koloniában másféle surrogatum találtatott. Ezt a' belső dolgokra ügyelő Francia Minister a' Párisi Chemikusok által meg vizsgálván, nem olyanoknak találta, mint a' millyen az Indiai Indigo. Arra való nézve következő intést tétetett az Országban közönségessé, mellyben a' #öbbi közt így szólott: „A' festő materiáknak, nevezetelsen az Indigónak szüksége és ritkasága más surrogatumoknak keresésekre szolgáltatott alkalmatosságot a' Tudósoknak. Ez az igyekezet magában ditsiretre méltó, de a' talalmány a' próbát ki nem állotta; következéskepen vigyázónak kell lenni az e'féle surrogatumoknak meg vételekben.

A' Párisi Zsurnálók szerént a' Svéciai Királynak békefességgel kínálkozó planumára a' Dániai Király akként válaszolt, hogy nem másképen, hanem frigyos barátival egyetértőleg botsátkozik a' Svéciával való békefességes alkudozásba. — A' Bayonnéből Párisba

küldött magános tudósítások azt tartják, hogy oda minden nap számos hadi foglyok mennek, a' kik közt sok Stabalis tisztek vannak; ezek azt beszéllették, hogy álmélkodással látták azokat a' sok Frantzia hadi seregeket, a' kikkel az utban öszve találkoztak. A' Spanyol fogoly katonák Frantzia Országának belsőbb tartományiba küldetnek.

A' törvénytévő Tanátsnak 19-ik Novemberi gyűlésében Napoleon Császárnak az a' levele kedves érzékenységet gerjesztett, melyet Novemb. 12-ikén küldött Burgosból. Ebben arról tudósította őket a' Fejedelem, hogy a' Burgos mellett történt verekezésben a' Spanyol insurgenseket meg verte, tőlök 12 zászlót nyert, a' mellyek közt olyanok is vannak, mellyek a' Spanyol Kir. testörző sereghez tartoztak. Ezeket a' zászlókat, mint győzedelmének tsalhatatlan jeleit a' törvénytévő Tanátsnak küldötte az eránt való tiszteletének vóltaképen leendő ki jelentésére.

Az *Isle de France Martinique* nevezetű Ámerikai szigetekből jött két Fr. kereskedő hajók szerentséfsen bé eveztek a' Burdegalisi kikötőhelyben. Az egyik 518 ball Bourhonnai kafféval, 4 ball székfüvel, a' másik pedig 552 ball kafféval vóltak megterhelve. Még több hajók is várattatnak azon szigetekből.

Északi Európa.

Minden véges teremtés változás alá vettetett. — A' Svéciai Pomerániának magától a' természetből és mesterségtől is meg erősítetett fő városa és erőssége, melyet 1309-ik esztendőben I. Jarmár Rügeni Herczeg építettett vala, és a' melly

azon időpontjától fogva Európának leg erősebb 's leg nevezetesebb várai között való volt, regi ditsősé-
gét majdan el veszti. A' 30 évtendeg tartott há-
borúban az Austriai Armádiának igen híres fő vezé-
re Feldmarsal Wallenstein, 1629. ik évtendő-
ben 30000 emberből álló hadi seregével annak os-
tromlására menvén, azt elsőben fel kérte, és azon
Stralsundi deputatusoknak, a' kik az ő táborában a'
tagadó válasszal ki mentek, így szóltott; Ha lán-
tzal volna is a' várostok az éghez kap-
tsoltatva, még is meg venném, meg hó-
doltatnám. Hozzá is fogott annak ostromlása-
hoz, és nemcsak keményen ágyúztatta, hanem egy-
néhány versben erőszakkal is meg mázatta annak
bástyáit; de nyóltz hetek alatt armádiájának felénél
több része vagy el veszvén, vagy meg sebesített-
vén, kéntelen volt annak maradványával minden vég-
éres nélkül az alól el menni. — Ennek az erőség-
nek le rontására parantsolat adatván abban minden
nap 1000 ember foglalatoskodik, mellyenn nagyon
örvendenek a' Stralsundi lakosok, nem félvén többé
az ostromlásnak szomorú következéseitől.

A' 10 ik Novemberi Koppenhági közönséges
levelek azt hirdetik, hogy a' Svéciai Királynak azon
parantsolatja, melly szerént minden Országában lévő
ferfiakat 18 évtendősöktől fogva a' 42 évtendősö-
kig fel fegyverkeztetni kellett volna, több vidékek-
ben nagy békételenséget és zugolódást okozott,
melly miatt kéntelen volt azon Fejedelem azon pa-
rantsolatját vissza húzni, és tsak azokra szoritani,
a' kik hazájoknak védelmezésére önként fegyvert
fogni akarnak.

A' Berlieni Telegrafus azt beszéli, hogy a' még Prussziai tartományokban lévő Frantzia hadi seregeknek fő kormányozójok Herczeg Auerstaedt (Mar. sal Davoust) arról tudósittatván, hogy a' Driesseni Polgármester azoknak a' Fr. katonáknak, a' kik hadi Előjáróktól adatott passzus levéllel és jó rendtartással utaznak, nemcsak semmi kenyeret és eleséget adni nem engedett, sőt a' mi több velek ember e emből szokott banni, Le Grand osztályos Generálisnak meg parantsolta, hogy ezt a' dolgot szorosán meg vizsgálja, és ha valóságnak lenni találja, a' vádoltatott személyeket küldje hozzája Berliube. Parantsolatja végén a' nevezett Herczeg így szólott: mivel, úgymond, a' Frantzia seregek szoros hadi fenyték alatt tartatnak, szükség azokat a' polgári tisztviselőket is példásan meg büntetni, a' kik magok kötelességeiknek eleget nem tesznek, és azt, a' mivel a' hadi embereknek tartoznak, el mulatják.

A' Felsőges Orosz Császár Erfurti útjából, a' múlt October 28. ik napján, éjeli 11 órakor szerentséssen haza menvén Petersbürgbe, a' következett napnak estéjén az egész város ki volt világosítva, és minden lakosok vetélkedtek egymással kedves uralkodó Fejedelmek szerentsés hazamenetelen való örököknek kijelentésében. A' Császári testörző seregeknek tisztjei fényes bált adtak azon napnak meg inneplésére. October 30. ik napján tartatott a' legelső nagy paradé, mellyenn 18000 ember állott fegyverben.

Azoknak az Orosz Csász. hadi seregeknek, a' mellyek Generál-Lajtinánt Gróf Kamenskoy vezérelése alatt a' Finnlandiában esett verakésekben magokat vitézségek, és a' hadi nyomoruságoknak

békefészes el tőrések által megkülönböztették, magavelek való megelégedését kijelenteni, és minden allitfztnak 's köz embernek, egyen egyen I. rubelt ajándékozni méltóztatott.

Spanyol Ország.

A' Parisi officialis újság levél a' Monitör ismét két bulletint adott ki a' Spanyol Országban lévő Frantzia nagy armádiáról. Az elsőb úgy mint a' 19-ik Novemberi következőképen irattatik le az Ulmai közönséges újság leveleknek (Allgemeine Zeitung) 332-ik, és az Augspurgi Ordinar Post-Zeitungnak 285-ik darabjaiban:

Burgosban Novemb. 12-ik napján. A' Danzigi Herczeg, a' ki az ellenséget Bilbao mellett meg verte, azt tovább is üzven, Valmasédába bé marsirozott. Az ezen város jobb oldala mellett lévő magas hegyen tanyázó Insurgenseket Generál Sebastiani meg sajtítván, minden kesedelem nélkül meg támadta, fellyel verte, és mintegy 300 embert f gott el közzülok. Azonközben az Estremadurai három osztály seregbe formált armádia Burgosban volt őrizeten. Annak avantgardéja, vagy előjáró serege, melly a' Wallonerekből, a' Spanyol testörző seregekből, és a' Salamankai 's Leonl Univeritásokban tanuló ifjaknak bátallionjaikból, 's több linea regementekből állott a' Badajozban újonnan fel állított seregekkel öregbitetvén 20000 főre nevedett. Mivel a' Frantzia Császár a' lovafságnak vezérlését az Istriai Herczegre (Belsieres Marsalra) bizta, a' másik Corpusnak kormányát a' Dalmátziai Herczegnek (Sout Marsalnak) adta.

„Ez a' próbált vitézségű vezér Novemb. 10-ik

napján, viradtakor a' Mouton osztály seregével az ellenségnek megkémlelésére menvén 30 ágyú lövéssel közönytetett meg, melly a' megtámadásnak jele lévén a' Gen. Mouton osztály seregének gyalogsága a' Fr. tüzelő artillériának védelmezése alatt sebes lépésekkel előre nyomúlt, és mindjárt az ellenségre való első rohanásban a' Wallonereket, és Spanyol testörzö seregeket hátrább verte. — Az Istriai Herczeg a' kormánya alatt lévő lovasággal az ellenség szárnyát körül vette, és egészen zürzavarba ejtette, a' midőn 3000 ember hüllott el, ugyanannyi fogattatott el az ellenség közzül, a' többi szélllyel üzetett, 25 ágyút, 's 12 zászlót nyertek a' győzedelmesek, a' kik az ellenséggel együtt Burgosba bé mentek, 's várost el foglalták; a' Frantzia lovaság minden ponton nyomon üzi a' meg győzetetteket. — Ez az Estremadurai Spanyol armádia, melly Madritból Burgós városának védelmezésére sebes lépésekkel ment, és a' melly Angliai fegyverrel volt fel öltöztetve, lenni meg szünt; a' Walloni testörzö seregeknek Oberstere sok Stabalis tisztekkel együtt fogságra esett. — A' Frantzia armádiának ezen verekedésben való veszteségét 12 — 15 meg hóltra, 's 50 sebbe estekre teszi a' Párisi Monitor, egyetlen egy kapitányt ölt meg az ágyú golyóbis. — Ez a' győzedelem, mellyet a' Dalmáciai Herczeg jó intézetjeinek, és azon vitezi bátorságnak lehet köszönni, mellyel az Istriai Herczeg vezérlése alatt lévő lovaság az ellenséget meg támadta, 's körül kerítette, nagy ditsőségre szolgál a' Gen. Mouton osztály seregének. — A' Burgósi várat a' győzedelmesek el foglalták, 's jó védelmező.

állapathá helyhezítették, a' hol sok tábori eleséget, bort, és magazinumokat találtak. "

„Novemb. 11. ik napján a' Bonnet |osztály seregét a' Császár meg mustralta, 's mingyárt akkor a' St. Anderoi szoros passzusoknak kinyílásai eleibe küldötte. Ma következőképen van a' Fr Armádiának fekvése: A' Belunói Herczeg (Marsal Victor) a' Galliciai insurgents armádiának maradványát, melly Villarçayon és Reynosan által magát hátra vonnya, mindenütt nyomba üzi, melly hanemha a' hegyek közze veszi magát, a' győzedelmeseknek kezeket semmiképen el nem kerülheti, úgy pedig minden tábori bugazsiáját, ártilleriáját, és tárfszeke-reit hátra hagyni kéntelenítettik. — Moga Császár Eö Felégs testörző seregével együtt Burgosban van. — General Milhaud a' kormányára bízott dragonyos osztály sereggel Palencia ellen marsirozik. — General Lersalle Lermat el foglalta. Illyen módon a' Galliciat és Estremadurai insurgents seregek azon egy szeptupillantatban rész szerént szélyel verettek, rész szerént meg ölettek és semmivé tétettek, ámbár a' Frantzia armádiának minden Corpusai még most sem érkeztek bé Spanyol Országba, a' lovalságnak $\frac{3}{4}$ része, és a' gyalóságnak féle része még hátra van. A' tsata piatzon maradt insurgents tífzteknek lev les tákáikban találtatott jegyzésckben a' deákokból állott kompaniák Brutus kompaniának, a' parasztokból állott batallionok pedig néhány szenteknek neveikről szent batallionoknak neveztetek. Illyenképen mindenféle rendeletlenséget és függetlenséget bé vitt Spanyol Országba az Angliai Kormány-szek. — Az ellenségtől elnyeretett néhány zászlokra a' Spanyol Ország tzimere az Oroszlán és a' Frantzia

Sas lévén festetve, ezt amaz szellyel répte. — Az Estremadurai insurgens ármádiának lovassága, ha csak távolról láttya is a' Frantzia lovasságot, meg szalad. — A' győzödelmes ármádiával negyon meg vólt a' Császár elégedve, sok tiszteket fellyebb való tiztségekre emelt, sokakat másképen jutalmaztatott meg.

A' Frantzia Monitörnek Burgosban Nov. 13. ik napján költ, és ugyan azon hólnapnak 21. ik napán kiadott 3. ik bulletinnye az Augspurgi újság leveleknek 286. ik darabjában következendöképen adattatik elő: „A' Gallciai insurgens ármádiát a' Bellúnei, Danczigi, és Dalmátziai Herczegek még most is üzik, fontos újságokat fogunk hallani. — A' Salamankai ifú deákok, a' kik Frantzia Országot meg hódoltatni igyekeztek, és a' Spanyol Orzági fegyvert fogott parasztok, a' kik előre felosztották magok közt a' Frantzia hadi seregektől veendő nyereségeket, magokat reménységekben meg talattattaknak lenni tapasztalják. Már is átkozzák azokat a' hazug tsabitoikat, a' kik nékiek arany hegyeket igirvén őket meglábol hatatlan veszedelembe ejtették, már is átkozzák. — A' Kasztíliai terségeket el foglalták a' Frantzia lovas seregek. A' szeréntsétlen Burgos városa erőszakétel által vétetvén meg igen szomorú ábrázatot mutat. Ezen városban, s annak vidékén 30 milliom livert érő Spanyol Orzági gyapjú találatott, mellyet mingyárt sequestrum alá rekesztett Napoleon Császár. A' mi abból a' Szerzetesekké és insurgensekké vólt, kotyavetyén adattatik el, és az abból bé vétetendő pénz azok közt a' Frantziák közt osztattatik fel, a' kik Spanyol Országban meg károsittattak, és kipufztitattak. — A' Fr. Császár parantsolatjához képest, minden Anglia

Országai kézművek és colonialis portékák, a' mellyek az insurrectio kiütésétől fogva Spanyol Országba bé vitettek, kotyavetyére vettetnek; mellyre nézve jól tseleklszik az Anglus kereskedők, ha sok portékát küldenek Spanyol és Portugallia Országokba. — A' Palenciai lakosok, a' kiknek egy okos Püspökjök vagyon, jó szívvvel fogadták a' mi katonáinkat. “

E l e g y e s D o l g o k .

A' Fels. Pruffziai Király minden Statusaiban meg tiltatta, hogy a' jelenvaló környülállások közt senki alattavalói közzül Portugallia és Spanyol Országokba se hajót, se portékát ne vigyen. — A' Pruffziai Statusokra vetett hadi adóból az Orosz Császár közbevetésére 20 milliom livert engedett el N a p o l e o n Császár. — Az Angliai Ministerium hajlandónak lenni látatik a' Frantziákkal való meg békellésre, de minnelötte a' békességes alkudozasokba botsátkozna a' Spanyol Országai dolgoknak végét el akarná várni. — Würtenbergiában nem vólt ez idén olly jó és bőv szüret, mint a' mint a' szőlös gazdák Augustusban reménylették vala. Szőlő gerezdek bövséggel vóltak, de a' Septembri és Octoberi hideg nedves időjárása miatt tökéletes meg-éresre nem juthattak. — A' Rénusi és Frankoniai must sem vólt most olly édes mint ez előtt való esztendőben. — A' Konstantzinápolyban lévő Austriai Csász. Internunciarius Stürmer Ur a' Fényes Porta Ministerjeivel való gyakor tanátskozási után végre hatotta, hogy a' Cs. K. vitorlás hajok a' fekete tengeren szabadon evezhessenek. — A' Bádeni nagy Herczeg rendelkezéséből a' Hejdelbergai Catholicum és Réformatum

Gymnasiumok Novemb. 15-ik napján öfzve kaptsol-
tattak. — A' Sz. Demonkosi lakosok nagy zür.a.
varba élnek, a' mint az északi Amerikai közönséges
levelek hirdetik, a' hol egymást éri a' revolutio;
az Amerikai Szabad Statusoknak kikötőhelyeikből
még most sem mehetvén ki a' kereskedő hajók, azon
szigetbe semmi eleséget nem vihetnek, és az oda
való terméseknek, úgymint kaffénak, nádméznek,
füszerfzámnak, dohánynak, 's. több e' félenek sem-
mi kelete nintsen. — Londonban egy olly föld alatt
való bóltozatos út készítettett nem régiben, melly
a' Tamezis folyóviz. alatt keresztül megyen. Sko-
tziában hasonló utat akarnak azon 12 Anglus mért-
föld szélelségű, és 12 lépés mélysegu tenger ága
alatt készíteni, melly Forth of Forth név alatt
esméretes; ennek készitetése 170000 font sterling-
be kerül. — Nem régiben, Konstantzinapolyban az
ide 's tova járó Török vigyázatok egy embert, a'
ki a' Frantzia Követség palotájának udvarába bátor-
ságnak okaért bé szaladt, onnan ki hoztak. Melly
ellen La Tour Mauburg Frántzia Agens pa-
naszt tévén, és a' Diván eleibe terjelztvén, hogy a'
külső Hatalmaságok Követjeiknek lakhelyeik szen-
tségesek, és a' nemzeti törvények szerént sérthe-
tlenek legyenek, a' Török Kormányfzék a' vigya-
zat tisztjének fejét akarta vétetni; de a' Frantzia
Agens kérésére a' halálos büntetes alól felszabadit-
tatott, és más gyengébb fenyték alá rekesztetett.

J e l e n t é s .

Alább irt illendő tisztelettel jelenti az Erd.
Hazafiaknak, hogy az 1808.ik esztendőbéli Ország

Gyűlésének Aktai már a' sajtó alól kiszabadultak, és egész tellyességben az Öt forintokban meghatározott árron meg szereztetetnek.

Azon tellyes tzimü Urak, a' kik a' most múlt Ország Gyűlése alkalmatóságával ezen Aktáknak leg nagyobb részét meg vették, a' hátra maradt terniókat, az alább irtnak tudva lévő könyvbóltjaiban, akár Posonyban, akár Pesten, a' ki szabott árnak lefizetésével el vitethetik.

Ezen alkalmatósággal emlékezteti egyszersmind azon tellyes tzimü Urakat, a' kik az 1807 ik esztendőnek Diariumára, és Ország Gyűlésbéli Aktaira előre fizettek, és a' hátra maradt terniókat még el nem vitették, hogy azon terniókat a' praenummeratiót bizonyító irásnak vissza-adásával, ugyan azon könyvbóltokban Pesten vagy Budán, a' melyekben praenumeráltak, leg későbbben a' következő 1809-ik esztendőben, Mártzius hónapnak vége felé el vitessék, mivel egyébként ezen terminusnak elfolyása után, a' hátramaradt terniók maculaturára fordittatnak, és egész tellyességben egy nyomtatvány sem fog találtatni. Az alább irt ezen terminust a' végett hosszabbította meg utolsó Mártziusig, hogy a' fent említett Diariumnak és Ternióknak birtokos urai, a' hátra maradt ternióknak el vitetésére időt nyerjenek, mivel valójában kár volna illy nagy mivóltú és betses munkát fogyatkozásul és egésztele nélkül hagyni. — Posonyban Karátsony Havának 4.ik napján, 1808-ik esztendőben. — Fűskúti Landerer Mihály, Kir. privil. Nemzeti Könyvnyomtató és áros.